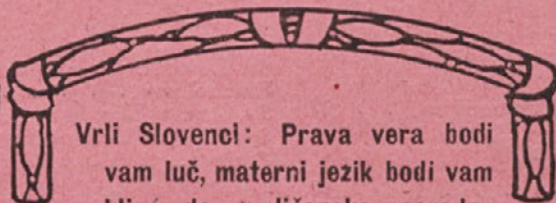

LETO XI.

ZVEZER 7.

Vrli Slovenci: Prava vera bodi
vam luč, materni jezik bodi vam
ključ do zveličanske narodne
omike. A. M. Slomšek.

NAŠ DOM

GLASILO
SLOVENSKE MLADINE.

MARIBOR, 1911

CIRILOVA TISKARNA.

Vsebina 7. zvezka:

	Stran		Stran
Pouk.		Sv. Lovrenc na Dravskem polju	111
Škofovo svarilo pred slabim berilom	97	Frankolovo	111
Zabava:		Sv. Ana v Slov. gor.	111
Maža za kugo. (Dalje.)	98	Sv. Vid pri Grobelnem	112
Razgled po svetu.	103	Zreče	112
Orli:	103	Poštni predalček.	112
Dekliški vrtec:		<hr/>	
Dobra gospodinja	105	Dekleta naročite si pri S. K. S. Z.	
Pri čebelah	105	v Mariboru svoje deklinške znake!	
Zakaj k deklinški zvezi?	106	<hr/>	
Društveni glasnik:		Listnica uredništva. J. K. na Koroškem:	
Dobrna	108	Prendinijeve pastilje nam niso znane, vprašanje glede podlistkov v »Straži« je znotranja zadeva uredništva in upravnštva »Straže«, kamor se mora vsak pisatelj sam obrniti. —	
Trst	108	V zadnjem hipu nam je za to številko došlo nenavadno veliko dopisov, pa ni bilo več prostora. Prosimo potrpljenja.	
Št. Jur ob Taboru	108		
Gomilsko	109		
Iz Kozjega	109		
Sv. Peter na Medvedovnm selu	110		

Naš Dom izhaja 1. in 15. vsakega meseca ter stane na leto 2 K, na pol leta 1 K, na četrta leta 50 h. — Uredništvo in upravništvo je v Cirilovi tiskarni, Koroške ulice 5, Maribor. — Sklep uredništva 27. sušca 1911.

Slovenci! Naročite si „Naš Dom“.

Vsem mladeničem se toplo priporoča: „Zlata knjiga slov. Orlov“. Spisal Franc Terseglav. Cena vez. knjigi 2 K, broš. 1 K. Dobiva se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Knjižnica S. K. S. Z. v Mariboru, Koroška cesta št. 5, nudi svojim čitateljem najboljše spise slovenske književnosti. Odprta je ob četrtek od 4.—6. ure zvečer, in ob nedeljah od 8.—10. ure predpoldan. Prosimo pa, da cenjeni čitatelji tudi knjige redno vračajo, da prihranijo sebi in nam stroške opominjevanja.

NAŠ DOM

Štev. 7.

V Mariboru, 1. aprila 1911.

XL. letnik.

Pouk.

Škofovo svarilo pred slabim berilom.

Ljubljanski knezoškof so v letošnjem pastirskem listu spregovorili zelo resne besede o slabih časnikih. Naš mladinski list se mora ozreti na ta opomin, zakaj poleg pijančevanja in nepostovanja ni večje kuge za mladino, kakor slabo berilo. Navažno je vse to v zvezi in eno pospešuje drugo. Iz škofove poslanice torej povzamemo naslednje misli ter jih polagamo srca našim mladim čitateljem in čitateljicam.

Odkod ljulika?

Naš Zveličar, najboljši poznavalec človeškega srca, je ljudstvu povedal med drugim to-le priliko:

„Nebeško kraljestvo je podobno človeku, ki vseje dobro seme na svojo njivo. Ko pa ljudje zaspijo, pride njegov sovražnik in poseje ljuliko med pšenico in odide. Ko pa vzraste setev in obrodi sad, takrat se pokaže tudi ljulika. Pridejo pa hlapeci hišnega gospodarja in mu rečejo: Gospod, ali nisi vsejal dobrega semena na svojo njivo? Odkod torej ljulika? In jim reče: Sovražen človek je to storil.“

Njiva — to so vaša mlada srca. V njih seje sveta cerkev po božjem naročilu seme večne resnice, poučujoč vas v Bogu, o neumrlosti duše, o smrti, o sodbi in večnosti, o dolžnostih in nalogah človeškega življenja. So pa sovražniki, ki hočejo s svojimi krivimi nauki zadušiti v vaših srcih dobro seme, zasukniti popolnoma vaše mišljenje, vcepiti vam sovraštvo do Boga in cerkve, odvrniti vas od poštenega krščanskega življenja. Zlasti s svojimi govori na shodih in s hudobnimi časopisi skušajo vsejati ljuliko v vaša srca.

Kako ravnaajo sovražniki.

Verskih resnic (navadno) ne pobijajo kar naravnost, ampak po ovinkih skušajo ljudi odvrniti od njih, vtrjajo nezaupnost, prezir, sovraštvo, zaničevanje cerkvenih oseb, katoliških mož, krščanskega življenja. Od dne do dne zasmehujejo in grdijo škofe, duhovnike, redovnike in redovnice, od dne do dne črnijo katoliške može, zasramujejo njih delovanje in vzbujajo nezaupnost do njih; norčujejo se iz bratovščin, iz Marijinih družb, iz Orlov, iz molitve in sv. zakramentov, iz čudežev itd. Pri tem lažejo, opravljajo, obrekujejo, dejstva presukavajo; ni jim mar resnica, le to zmiraj tuhtajo, kako bi verske naprave in krščanske osebe očrnili in osmešili. Izmišljujejo si vse hudobije, podtikajo krščanskim možem podle, sebične namene; sovražne, surove, divje nastope zoper vse, kar je katoliško, hvalijo in poveljujejo.

Na ta način hočejo pripeljati ljudi med ono drhal, ki hodi pod zastavo verskega sovraštva, lažnjive svobodomiselnosti. Kdor take časopise bere, se bolj in bolj navzame tega, kar časopis trdi, saj smo že po naravi nagnjeni k temu, da radi verjamemo, kar stoji zapisano. Saj je pač težko misliti, da so ljudje na svetu, ki nalašč in vedoma lažejo ter izmišljene hudobije, pripovedujejo kot resnične.

Nevarnost za mladino

Opisani časopisi so nevarni vsem, posebno pa mladini, mladeničem in dekletom, učencem in učenkam. Mlad človek je še neizkušen, pa še ne more prav ločiti ljulike od dobrega semena. V mladem človeku bujno poganja jo strasti, hitro se vname za vse, kar mu ugaja; mlademu človeku ugaja nauk, ki dopušča vso prostost, neodvisnost, razbrzdano življenje, telesne na-

slade, zato rad poseže po listih, ki pišejo take reči. Tako slab list pokvari um in voljo, glavo in srce. Človeku omrzne vse, kar je svetega, krščanskega, nazadnje celo izgubi vero, z vero pa tudi oporo za pošteno življenje.

Citati in podpirati ničvredne liste je greh zoper ljubezen do sebe, do bližnjega, do Boga. Dvema gospodoma ne moreš služiti, Bogu in satanu.

Kateri so ti slabi časopisi?

Pastirski list našteva te-le:

„Slovenski Narod“, „Slovenski Dom“, „Jutro“, „Gorenjec“, „Rdeči Prapor“. — Pri nas na Štajerskem spada sem luteranski „Štajerc“ v Ptuj in liberalni „Narodni List“ v Celju.

Seveda tudi nemški listi, n. pr. „Marburger Zeitung“, „Tagespost“, „Arbeiter-Wille“ itd.

Na delo za dobre liste!

Poslanica konča: Torej, v imenu božjem vam kličem: na noge! Proč s slabimi, pohujšljivimi, zmojnimi, Bogu zopernimi listi! Pač pa se potrudite za naše dobre liste, ki se bore za pravice božje, pa tudi za vaše pravice. Potrudite se za naše liste, ki vas učijo prav živeti, trezno, čisto, krščansko, varčno živeti, skrbeti za časni in večni blagor naših družin, našega ljudstva. O. prelepe naloge za mladeniče in dekleta po družtvih, po odsekih za časnike! Na noge, na delo!

Zabava.

Maža za kugo.

Povest iz Florence iz šestnajstega stoletja. — Poslovenil J. R. Osmo poglavje.

Maža za kugo.

Drugega dne prideta Karol in Pavel h Kosrimu. Da jima mažo, onadva pa mu očistajeta za njo 20 zlatov, katero še sam skrbno prešteje in jih potem zadovoljno shrani.

„Gospoda, če me bodeta še kedaj potrebovala, sem vama prav rad na razpolago,“ pravi Kosrim in se jima globoko prikloni.

Nato odideta prijatelja vsa vesela, da imata zdaj zaželjeno mažo.

Sicer sta Ferroni in Cattani dovolj pametna, da ne verujeta na tisto moc maže, kakor preprosto ljudstvo, a vendar naj bi postala nekomu v kljub prav tako nevarna.

Kuga se je zadnjih 24 ur kaj hitro širila po celi Florenci, kar je pekoče solnce še bolj pospeševalo. Obolela je zdaj v tej, zdaj v oni hiši kakva oseba; ljudje so zopet kakor prej umirali kar na cesti, tako, da je bila beseda kuga vsakemu na jeziku. Vse to bi naj še pomagalo bogokletnemu dejanju, katero sta nameravala izvršiti prijatelja.

Noč je. Nad Florence se razpenja sinje nebo; nekako žalostno razsvetljuje mesec marmornate palače in nedogledno planjavo, na kateri se vali počasi Arno.

Po ulicah vlada smrtna tišina. Ura bije polnoči, kar se prikažeta v ulici, kjer stanuje zdravnik Peretti, dve zaviti postavi. Klobuka imata potegnjena na oči in kakor kači se plazita ob hišah. Pri vsaki hiši postojita ter potegneta s čopičem preko vrat in zida.

Slednjič prideta ta dva moža tudi do Perettijeve hiše, a tukač ne postojita, temveč nadaljujeta še-le pri prihodnji hiši svoje lopovsko dejanje. Nobeni hiši v celi ulici ne prizaneseta.

Drugo jutro na vse zgodaj opazijo prebivalci te in sosednjih ulic, da so duri in stene pomazane z neko rumeno-zelenkasto tvarino. Vsi vprašujejo drug drugega, kaj pomeni to pobalinsko dejanje.

Med tem ko stoje ljudje še pred hišami ter se precej robato izražajo nad to nesramnostjo, prikaže se mal možiček in jim pove, da je zahtevala kuga v sosednji ulici v štirih hišah, ki stoje druga ob drugi, več žrtev.

Vsi vskliknejo prestrašeni:

„Maža za kugo!“ se oglasi več glasov obenem, in kakor vihar gre ta

beseda od ust do ust. Kar naenkrat postane vsem jasno, zakaj so namazane hiše s to rumeno-zelenkasto tvarino; že v prejšnjih časih se je dogodilo, da je povzročil kak ničvrednež kugo s tako tvarino.

Med tem ko stoje ljudje še preplašeni na ulici, gre tisti možiček še naprej po drugih ulicah ter ogleduje vsako hišo prav natanko. Zdaj pride do Perettijeve hiše. Postoji in se začudi; kajti tukaj ni videti niti najmanjšega sledu o maži.

„Ljudje!“ zakliče nekaterim prebivalcem ulice, ki so ravno na delu, da bi odstranili strašno mažo, „kako pa to, da so vse hiše pomazane, samo hiša zdravnika Perettija ne? Kaj naj to pomeni?“

Zdaj pridrve ljudje pred Perettijevo hišo in jo začno ogledovati. Posamezne opazke se slišijo, a vendar si ne upa nihče obdolžiti zdravnika za povzročitelja tega kletega početja.

A zopet se oglasi možiček in pravi: Kdo ve, če le ni na vse zadnje vendar Peretti v kaki zvezi s to mažo. Bomo že še videli, ali imam prav ali ne.“

Takega besedičenja bi ob drugem času ljudje niti ne poslušali; sedaj pa, ko je vse razburjeno, padejo te besede na redovitna tla.

„To je resnica!“ zakriči nekdo iz množice, ki se vedno večja. „Ali ni čudno, da se je prizaneslo edino zdravnikovim hišim?“

Kmalu se razširi to mnenje tudi med druge, in akoravno se še nihče ne predrzne odkrito trditi, da je Peretti v resnici povzročitelj, se širi vendar mnenje vedno bolj in bolj, da mora biti Peretti vsaj v kaki zvezi s celo zadevo.

Počasi se sicer razide ljudstvo, toda ogorčenje narašča posebno še, ker se poročila o razširjanju kuge bolj in bolj množe.

Peretti pa sedi, nič hudega slu-teč, v svojem stanovanju. Pred njim sedi njegova ljubljena hčerka Flora, katero je prejšnjega dne privedel nazaj domov.

Deklica mu pripoveduje toliko iz življenja redovnic, da sam niti ne pride do besede. Vendar opazi z veseljem, kako srečno se čuti hči in kako ji je po godu bivanje v samostanu sv. Barbare.

„Kar sem tam videla in slišala, ljubi oče,“ pravi z milim glasom, „je utrdilo moj namen, iti v samostan.“

„Prav, ljubi otrok,“ odvrne Peretti. „Saj veš, da ti ničesar ne branim, kar te veseli. Voli po poklicu — jaz blagoslovim stan, ki te stori za nevesto našega Gospoda.“

Med tem ko se pogovarja Peretti s hčerko, zasliši na ulici trušč in vpitje, kakor bučanje razburkanega morja.

„Čuj, Flora, ali ničesar ne slišiš?“ vpraša Peretti in dvigne glavo.

„Da, slišim neko kričanje,“ pravi Flora in obledi. „Kaj je to?“

V tem trenutku slišita po stopnicah težke korake, razgrajajoči glasovi so vedno bliže in mahoma se odpro duri z vso silo. Tolpa razburjenih mož vdere v stanovanje. Peretti gleda začuden množico.

„Česa želite?“ vpraša mirno, a s krepkim glasom. „Kako se drznete vdreti v mojo hišo?“

„Vi ste tisti, ki je okužil to okolico,“ reče tisti, ki je — kakor se kaže — voditelj. To je tisti, ki se je že na vse zgodaj trudil, da bi nahujskal ljudstvo.

„Kaj naj to pomeni?“ vpraša Peretti. „Jaz naj bi bil ulico zastrupil?“

„Da, da, Vi ste dotičnik,“ kriči vse križem.

„Vse hiše so bile čez noč pomazane z mažo za kugo, samo Vaša ne, Peretti,“ kriči nekdo.

„Kaj sem za to jaz odgovoren? Kateri satan vam je pa to vtepel v glave?“ vpraša Peretti. „Ljudje, bodite vendar pametni, jaz vendar nisem zmožen, storiti kaj takega. Ali že nisem neštevilnokrat dokazal, da...?“

„Dol ž njim! Proč ž njim! Peljimo ga k županu!“ vpije zapeljana množica.

Kolovodja — od Ferronija in Cattanija podkupljen lopov — prime Perettija ves divji za prsa in ga hoče kar vleči s seboj.

Sedaj pa se vrže Flora razgrajajem nasprofi.

„Imejte usmiljenje, možje!“ prosi jokaje. „Moj oče je nedolžen! Vi vsi veste, kako blago je vedno ravnal z vami.“

„Molčite, gospodična!“ se zadere kolovodja nad nedolžno deklico.

Toda Flora se ne da ugnati. Njen pogum raste celo pri odporu. In ta pogum in njena lepota ter njena angeljska prikazen premaga slednjič neusmiljena srca.

„Prav za prav ima gospodična prav.“ se oglasi nekdo iz tolpe. „Saj o zdravniku Perettiju ne ve nihče, da bi bil kdaj storil kaj slabega.“

„Kako si pa potem tolmačite to, da je bila edino njegova hiša zavarovana pred mažo?“ ga zavrne nesramni hujškač.

„Za to mora biti vendar poseben vzrok.“

A ljudstvo ni umelo nakane, ki je tičala za temi besedami Capranija — tako je bilo kolovodji ime.

Vendar se Peretti ojunači in pobije takoj utis, ki so ga napravile Capranove besede, s tem, da reče:

„Možje, pojdite k županu in mu povejte, kar veste. Recite mu tudi, naj me da takoj zapreti, jaz sam želim to.“

Te besede so uplivale kaj pomirljivo na tolpo. Nekdo je mnenja, naj ta predlog obvelja, in vsi so pripravljeni, iti takoj k županu.

„Pa nekateri morajo ostati tukaj za stražo,“ vpije Caprano, „kajti kdo ve, če nas ne namerava zdravnik odstraniti z zvijačo iz svoje hiše, da bi med tem lažje ušel.“

Peretti pogleda zaničljivo tega hudobneža in še enkrat zapove ljudem, naj storijo njegovo povelje.

Pa pustite tukaj dva moža ali še več za stražo, samo tega-le ne“ — pri teh besedah pokaže na Capranija — „tega ne maram v svoji bližini.“

„Hahaha“ se krohoča Caprano. „Vi mi hočete braniti, ostati pri Vas, dokler se mi ljubi?“

„Da to hočem,“ odvrne Peretti.

„Možje, prosim vas, bodite mirni in pojdite iz hiše,“ prosi Flora. „Moj

oče se bo že sam javil pri županu, kjer bo lahko dokazal svojo nedolžnost.“

Ni še izgovorila Flora, že nastane pred durmi nov ropot. Kmalu nato se prerine skozi množico nek plemič do Perettija. Ta plemič je Karol Ferroni.

„Gospod Peretti,“ začne govoriti, „ravnokar sem slišal, ko sem imel slučajno opravke v tej ulici, kakšna nevarnost Vam preti. Zato sem prihitel in tukaj sem Vam na razpolago.“

Karol potegne meč ter se postavi pred Perettija, da bi ga branil.

„Prvega, ki se dotakne gospoda zdravnika, prebodem,“ zavpije žuga-joče, in njegove oči se iskrijo od jeze.

„Kaj pa hočete?“ ga vprašuje zasmehljivo množica. „Mi Vam zlomimo Vašo iglo in Vas vržemo ž njo vred skozi okno.“

„Kar poskusite se mi približati,“ odvrne Ferroni. Jaz sem vojvodovljubljenec. Zgrabite me, če si upate!“

In res se ga nihče ne upa niti dotakniti. Celo sam Caprani se začne umikati.

„Prijetelji,“ pravi tolpi, „tega gospoda tukaj se ne smemo lotiti, jaz ga poznam.“

Te besede potolažijo množico.

Peretti se pristrčno zahvali mlademu plemiču za njegovo pravočasno pomoč, a Ferroni mu odvrne, da je to sveta dolžnost vsakega, pomagati bližnjemu v nevarnosti.

„Gospod,“ pravi Peretti plemiču, „ali bi bili tako dobri, da bi me spremljali k županu?“

„Iz srca rad,“ odvrne Ferroni ter vtakne meč nazaj v nožnico.

„Oče, ali hočeš res oditi?“ vpraša Flora milo. „Ah, če se ti kaj pripeti!“

„Bodi miren, ljubi otrok,“ odvrne Peretti. Meni se ne more ničesar zgoditi. Jaz grem samo toliko, da dokazem tem ljudem prej ko mogoče mojo nedolžnost. Takoj se zopet vrnem. Bodi brez skrbi.“

Nato se hitro obleče in poslovi od hčere ter napoti, spremljan od Ferronija in množice, v mestno hišo.

Flora pa ostane solzeča se doma; služkinja Leonarda se trudi na vso

moč, da jo potolaži, kar se ji slednjič tudi posreči.

Komaj pride Peretti na ulico, narašča množica kakor hudournik. Iz hiš se slišijo grožnje, imenujejo ga lopova, morilca, zastrupljevalca. Zdaj se šele vidi, kako hitro se je raznesla govorica, da je Peretti tisti, ki je okužil celo okolico. Mnogo jih sicer ne verjame tem govoricam, a to je le manjšina. Druge pa je vjela popolnoma strast v svoje mreže. A strast je večja nego pamet; kjer vlada strast, tam mora pamet molčati.

Po vseh ulicah, koder se pomiče nenavaden sprevid, s Perettijem in Ferronijem na čelu, se širi vest o grodem zločinu zdravnikovem. A samo neuka, razgrajajoča tolpa veruje to podlo laž, dočim se omikani in pametnejši Florentinci kar ne morejo načuditi, kako je mogoče, da si upa ljudstvo tako uglednemu možu, kakor je Peretti, pripisovati tako lopovstvo.

Deveto poglavje.

Zupan.

Množica dospe do mestne hiše, a oboroženi vojak je ne pustijo naprej. Komaj se prerije Ferroni s svojim varovancem skozi tolpo ter gre po širokih mramornatih stopnicah v pisarniške prostore k županu.

Gospod Manzoni, zvest pristaš vodovega dvora, ni naklonjen Perettiju, katerega sicer ne sovraži ravno, a ga tudi ne ljubi. Perettiju je to znano, vendar zahteva, da ga vedejo k županu, da bi tako popolnoma nepristransko dokazal nedolžnost.

Manzoni se Perettijevemu poročilu ne more dovolj načuditi.

„Gospod Peretti,“ mu reče prijazno, „jako obžalujem, da ste postali žrtev take obdolžitve. Popolnoma brezdvomno je, da je to storil človek, ki Vas sovraži in Vam hoče škodovati. Zato se bom potrudil ter hočem natančno vse preiskati, da dobim tega lopova v roke.“

Ko neha župan govoriti, se Ferroni takoj poslovi od Perettija in župana. Perettiju še obljubi, da mu je ob vsaki nepriliki s celim srcem na razpolago.

Zdravnik se zalivali mlademu pleničeu ter ga prosí naj se mu oglasi ob priliki pri njem, da mu dokaže svojo hvaležnost v polni meri.

Ferroni mu obljubi.

Peretti in Manzoni ostaneta sama. „Jaz Vam bom dal s seboj stražo,“ pravi župan zdravniku, „in pustil bom stražiti Vašo hišo tako dolgo, dokler se duhovi v Vaši bližini ne pomirijo.“

„Upor in jezo ljudstva razumem in tudi opravičim,“ meni Peretti. „kajti kuga se od večrajšnjega dne grozno razširja. A tega ne morem nikakor razumeti, da se pusti množica tako daleč zapeljati, da sumi v meni povzročitelja tega lopovskega čina.“

„Jaz pojdem z Vami k Vaši hiši,“ mu obljubi župan, „ter povem tamkaj zbrani množici, da bodem vsakega, ki Vas bo hotel še dalje nadlegovati, strogo kaznoval.“

Župan pokliče nato z zvoncem služabnika in mu zapove, naj pokliče stotnika mestne straže.

Ta pride takoj. Župan mu naroči, naj bo pripravljen s šestimi možmi.

Kmalu nato gresta Manzoni in Peretti v spremstvu stražnikov in stotnika na pot. Množica pred mestno hišo se je med tem še pomnožila, a kljub temu ni slišati nikakega glasu, ko vidijo, Perettija in župana v spremstvu oborožencev.

Slednjič dospejo z množico vred do Perettijeve hiše. Sedaj se obrne župan k ljudstvu in mu zapove s prisrčnim, a resnim obrazom, naj se razide in naj nikar več ne skuša žaliti Perettija. Brezobzirno in naravnost nesramno je, da o njem slabo mislijo in da žalijo tako slovečega in uglednega moža, ki je storil že toliko dobrega svojim someščanom.

Županov govor vpliva jako povoljno na zbrano ljudstvo. Nihče si ne upa ugovarjati; molče gledajo, kako spremlja župan zdravnika v hišo, dočim se postavitva pred njo dva oboroženca na stražo, ki odločno zavrneta vsakega, ki si količkaj upa približati splotju.

Slednjič se razgubi množica razven male kopice, ki hoče še videti,

kdaj se bo župan vrnil. A čakati morajo tako dolgo, da odidejo nazadnje tudi najbolj potrpežljivi.

To je cel uspeh poskusa, očrniti Perettija pri ljudstvu.

A kar stori župan za zdravnika Perettija, razširjanje kuge vendar ne more ustaviti. Nekoliko dni po tem dogodku razsaja posebno hudo v okolici Perettijeve hiše. Celo stražniki, ki morajo stražiti Perettijevo hišo, se branijo, opravljati nadalje to službo, posebno, ker Perettija nihče več ne nadleguje.

Peretti mora hiteti in delati ves dan, da lahko obišče vse bolnike, ki ga žele.

Toda kljub napornemu delu ne pozabi, da je postal velik dolžnik plemiča Ferronija. Čudi se, kako da še ni prišel k njemu. Peretti bi ga sam obiskal, pa ima komaj toliko časa, da se za silo pokrepča, kadar pride domov.

Ferroni pa tudi ne more priti k zdravniku, ker se je zgodilo nekaj, kar bi naj začrtalo njegovemu prihodnjemu življenju popolnoma drugo smer.

Bil je dan po dogodku v Perettijevi hiši. Ferroni je šel sam, brez svojega prijatelja, k judovskemu zdravniku, da bi mu poročal, kako se je posrečil njihov načrt. On sam je namreč igral v celi zadevi važno vlogo. S prijateljem Cattanimem sta pridobila za svoje namene lopova Capranija. Ta je tudi bil, ki je tako nahujskal ljudstvo proti Perettiju. V najnevarnejšem položaju — tako je bilo dogovorjeno — se je prikazal Ferroni, ki je seveda „slučajno“ prišel v to okolico, v Perettijevo hišo, ter ga branil in rešil. Cela komedija se je posrečila izvrstno. Ferroniju bi bilo sicer ljubše, da bi se bila množica spozabila na Perettiju, ker bi bil potem njegov čin veliko več vreden, a vkljub temu je bil s tem izidom popolnoma zadovoljen. Kajti Peretti je bil sedaj njegov dolžnik, in plemič je sklenil, opustiti nadaljne maščevalne nakane ter izpolniti Perettiju dano obljubo in ga obiskati. Nameraval je pri tej priložnosti v drugič prositi za Floro, in kakor je upal, z večjo srečo. A če bi mu izpodletelo tudi to pot, ma-

ščeval bi se strašno, in sicer takoj na mestu. Zopet bi mu naj pomagal Kosrim in mu pripravil strup, ki bi gotovo učinkoval.

Mladi plemič se napoti takoj v Kosrimovo hišo. V predsobi čaka nekaj časa, da se vrne služabnica, ki je šla naznanit gospodu plemiča.

Mine že nekoliko minut, a nihče se ne prikaže. Ferroni si tega ne more razlagati, kajti služkinja mu je rekla, da je Kosrim doma.

Kar zasliši Karol glasen krik; starka pridrvi prestrašena v sobo.

„Ah, gospod!“ pravi čisto zbegana, „gotovo se je zgodila nesreča.“

„Zakaj?“

„Gospod se je zaklenil v laboratorij, trkala sem in klicala, a ne da odgovora. Videla ga pa nisem že več ur.“

„Morda je pa šel h kakemu bolniku, ne da bi bili opazili,“ meni Ferroni.

„Ne, ne,“ odvrne trdovratno, „to ni mogoče. Kosrim ne odide nikdar, ne da bi mi prejš povedal.“

„Pustite, naj pogledam. Mogoče se mi posreči, razjasniti celo stvar.“

Ferroni sledi starki. Vrata najde zaklenjena, in kljub ropotanju in trkanju se ne oglasi nihče.

„Ali naj čuri siloma odprem?“ vpraša plemič.

„Da, poskusite,“ mu reče strežnica in hiti takoj po posebno orodje, kladivo in dleto.

Ferroni se spravi na delo in kmalu odpre vrata. V tem trenutku zakriči starka na ves glas. Ferroni pa se umakne za nekoliko korakov in izpusti smrtno bleč orodje iz rok.

Na tleh namreč leži Kosrim mrtev na obrazu. Karol se slednjič vendar ojunaci, stopi bližje in ga vzdigne. A v tem trenutku zakriči tudi on — Kosrimovo lice je polno črnih kužnih bul.

Ferroni beži kakor pred peklenskimi duhovi iz hiše, kjer je ravno gledal smrti v lice. Ves bleč od strahu dospe domov. Služabniki se boje, da se je lotila gospoda kuga, in Karol sam pošlje brž po zdravnika in sicer prvič v življenju po — Perettija.

(Dalje prihodnjšč.)

Razgled po svetu.

Na Balkanu napovedujejo spomladni vojsko. — Nemški cesar Viljem je dne 24. marca obiskal na Dunaju našega cesarja, zvečer istega dne se je odpeljal naprej na otok Krif v Jonskem morju. — Na Italijanskem je padlo ministerstvo Lozatti zaradi volilne reforme. Novo ministrstvo bo vodil nekdanji minister Giolitti (izgov. Džoliti). — Državni zbor na Dunaju je bil dne 23. marca oúgóden in bo bržkone razpuščen. Bienertova vlada je s svojim slepim sovraštvom proti Slovanom popolnoma zavozila, pa mesto, da bi odstopila, bo rajši razpustila državni zbor. — V državi Mehiko v Severni Ameriki je izbruhnula vstaja, katero netijo natihoma Združene države, ki se na tak način hočejo vmešati v mehikanske znotranje zadeve, češ, da morajo napraviti red in mir. — V Hodošah pri Ptujju se je zgodilo dne 22. marca grozno zločinstvo: Fantje so se

sprli, potem so se napili šnopsa in opijanjeni umorili fanta Brodnjaka. To je zopet sad ptujškega šnopsa in „Štanjereca“. Če vživajo ljudje to dvoje, morajo podivjati. Mi učimo, svarimo in prosimo, a ptujška kuga podira, kar mi zidamo. Sedaj bo seveda prišla sodnija razbijače, in kričalo se bo po vsem nemškem časopisju o slovenskih tolovajih. A če bi bila pri nas pravica, bi morala oblast prijeti tudi ptujške lopove, ki sejejo strupeno ljuliko med zaslepljeno ljudstvo. Ali nima prav pesem „Kletev na šnops“ v „N. Domu“ št. 6., str. 88? — V avstrijskih kroninah so našli letos 28 milijonov 576 tisoč 808 prebivalcev, za 2 milijona 417 tisoč 190 več kakor pred 10 leti. V deželah ogrske krone so našli 20 milijonov 850 tisoč 700 duš, in sicer na Ogrskem 231 tisoč 400, na Hrvaškem pa 2 milijona 619 tisoč 300.

Orli.

Ko sva se zadnjič z nekim tovarišem mudila na Koroškem, sva slišala več pomislekov glede Orlov, ki sva jih sicer precej zavrnila, pa se zdijo meni tako važni, da jih je treba spraviti tudi v „Naš Dom“, ki se po Koroškem zelo bere. Koroški bratje pa mi ne smejo zameriti, če povem svoje misli naravnost, kakor sem vajen.

Prvi pomislek, ki ga imajo naši koroški tovariši zoper Orle, je ta, da kmečko ljudstvo nima smisla za telovadbo, da telovadno orodje in obleka veliko stane in da je treba imeti na razpolago več v telovadbi že dobro izurjenih fantov.

Ti pomisleki izvirajo iz nepoznanja slovenske orlovske organizacije. Orel ni organizacija, kateri bi bila telovadba in izurba zgolj telovadnih sil, glavni in edini namen, ampak prvi namen Orla je, izobraziti slovensko mladino na duši, povzdigniti lepe npravi, jo vzgajati v kreposti in čednostih, kakor jih zahteva krščanstvo. Telovad-

ba je le sredstvo za ta namen: telovadba zbira fante v naših društvih, jih uči prijateljstva, solidarnosti in discipline, jih ugladi in opili, jih veže na naše domove in uči vstrajnosti, močatosti ter pokorščine, ki je potrebna za dosego naših ciljev. Telovadba naj drži naše fante skupaj, zabranjuje medsebojne prepire in mržnjo, daje fantom korajže, sicer pa je telovadba le ena pot izmed mnogih, le predpriprava za visoko šolo krščanskega prepoveda, ki naj ga izvrši Orel ne samo med slovensko mladino, temveč med celim našim ljudstvom.

Kdor to prav razume, tega ne bo veliko oviralo, ako v tem ali onem kraju ne najde zadostnih pogojev, da bi se precej začela telovadba. Orel se lahko brez vsega tega zasnuje kot odsek Izobraževalnega društva. Glavno je, da se izbere odbor in predsednika, da ti pokažejo svojo zmožnost s tem, da privabijo v svoj krog okoliške fante, jih v nedeljah po nauku zbirajo in s predavanji, deklamacijami in poučnimi

nagovori pridobivajo za naše ideje. Dober voditelj ne bo prišel nikoli v zadrego, kaj naj priredi in s čim fante zamoti. Za predavanja, oziroma pisateljske razgovore mu bodo dobro služili članki iz „Našega Doma“ in „Mladosti“, iz Zlate knjige“, iz „Mladeniške organizacije“, iz obeh brošur „Mladeničem!“, iz budilne knjižice: „Mladenci na plan!“, iz „Zlate Dobe“ itd. potem naj fante same vadi v govorništvu; na Koroškem bo dobro ž njimi skupno brati dobre knjige in jim razlagati članke politične in gospodarske vsebine. Koliko podrobnega političnega dela bi orlovski odseki ravno na Koroškem fantom lahko naložili, o tem niti ne govorimo; le omenimo naj, da se nam zdi glavno: Dobro organiziran boj zoper „Štajerca“, ki ima žali bog večji upliv, kakor mislimo, prirejanje dobrih iger, za katere zdaj na Koroškem zelo primanjkuje mladih, sposobnih sil, razširjanje dobrih časopisov po posameznih kméčkih hišah, aranžiranje shodov, vnemanje deklet za Marijino organizacijo, katere na Koroškem še sploh ni, propaganda za treznost, pobijanje slabih navad in običajev, ki so sicer narodni, a so postali za Koroško prava kuga, odkar se družijo ž njimi frivolna razposajenost, zapravljanje, lahkomišelnost in mržnja do dela. Dela je torej čez glavo. Orli naj s tem začno, telovadba bo prišla sama po sebi, ko bodo začutili fantje potrebo, se malo razgibati, nastopati in se prijateljem ter sovražnikom moško pokazati.

Drugi pomislek, ki se na Koroškem glede na Orla navaja, je pa resnejšega pomena, ker se mi zdi, da izvira iz neke, reke! bi, narodne napake. Reklo se je namreč: Ne smemo se prenagli. Zdaj smo ustanovili komaj izobraževalna društva. Še za te véasi ne moremo spraviti skupaj igralcev. V ljudstvo še ni prodrla naša misel. Treba je preje, da se počasi utrdi, kar smo že naredili; šele potem moremo z Orlom začeti.

Ta izgovor je ničev in zraven tudi nevaren. Ničev zato, ker smatra Orla za neko konkurenco izobraževal-

nim društvom. To pa ni res. Orel je le podorganizacija izobraževalne organizacije. Orel je ustanovljen po načelu delitve dela. /Zdaj véasi ne dobite skupaj igralcev za kako igro; če bi pa imeli Orla, za katerega za dostuje magari samo 5 dobrih fantov, bi pridobivali za-se mladino, in s tem bi se ravno izobraževalno društvo okrepilo. Orel ima namreč silno privlačno moč na mladino, zlasti če ne dela samo voditelj, ampak vsi fantje v njem opravljajo agitatorsko delo, vsak v svoji vasi in v svojem okraju. Orel je tisti vir, ki donša Izobraževalnemu društvu vode, iz katerega črpa društvo svoje sile. Orel je rezerva za našo organizacijo, rezerva mladih ljudi, bodočih mož in gospodarjev. Posebno na Koroškem ne bo mogla izobraževalna organizacija brez Orlov prav živeti, ker starejši ljudje, na vse strani odvisni, pač gredo radi pogledat kakšno igro, se udeleževat tombole, ali pa poslušat tega ali onega govornika, kar jih veliko ne stane, za agitatorično delo pa niso ali le v prav majhni meri, ker star človek ne bo zaradi krščanskih in narodnih idealov dejal veliko na vago, posebno ne v deželi, kjer ima nasprotnik prav vso moč v rokah. Zato so koroški Orli tako potrebni, kakor oko v glavi. Šele po navdušenih mladeničih bo naša misel v ljudstvo prodrla.

Prav pozno z Orlom začeti, je pa tudi z drugega stališča pregrešno, ne glede na to, da Koroška po mladih delavcih naravnost vpije. Vprašanje je namreč, koliko je vreden Orel, ki se prav pozno razvije, ko mu je vse na razpolago? Jaz mislim, da malo. Pač pa so nekaj vredni fantje, ki začno takorekoč z nič, brez orodja, brez uniforme, brez pravih prostorov. Orel mora v težavah, bojih in žrtvah zrasti, to je visoka narodna šola zanj! Ponekod so začeli Orli v hlevih telovaditi, so varčevali kakor čebele, trpeli nasprotstvo ne samo od nasprotnikov, ampak tudi iz naših vrst, in tako so postali požrtvovalni delavci in vstrajni možje — danes pa se dvigajo povsod tam, kjer so

bili začeli Orli novo mlado življenje, društveni domovi, ki so po velikem delu sad prizadevanja naših mladeničev.

Da je pa ravno Koroški treba mladeničev, ki so šli skozi šolo trpljenja, naporov in samovzgoje, to je jasno kot beli dan. Nobeden mi ne bo mogel zameriti, če rečem, da se bo ravno na ta način premagala tista počasnost in boječnost, ki ubija v koroškem ljudstvu vso energijo. Če začnete Korošci z Orlom, in če bodo ti Orli v va-

ših, tako težavnih razmerah kaj ustvarili, bo to delo, ustvarjeno od fantov samih, tako velikega narodnega pomena, to delo, ti naponi, ta prizadevanja sama, pravim — da se ne bo dalo z njimi primerjati nobeno drugo narodno delo — ne trikolore, ne politični shodi, ne upravni boji za šolo. Samovzgoja koroške mladine potem Orla bo šele vsemu političnemu narodnemu delu dala trdno oporo.

To premislite, koroški bratje, in potem začnite, začnite!

Dekliški vrtec.

Dobra gospodinja. Nadaljujem torej danes svoje nasvete glede pripravljanja rib. 4. Pečena riba: Vsaka riba, tudi priprostejše vrste, je pečena, zelo okusna. Za domačo kuho je torej v to svrhu uporabljiva majhna in velika, črna in bela riba. Za imenitnejšo mizo, ali za posebne slučaje pa priporočam velike ščuke in glavatice. Lepo osnaženo ribo pečemo, kakor drugo mesno pečenko, v masti, najfinjšem laškem olju, ali tudi v zmocaju (putru), pa ne dej časa kakor pol-do tričetrt ure; riba ne sme razpadati, temveč lepo cela priti na krožnik. Med pečenjem maži vedno z razpuščenim zmocajem. Ribi se pridene v ponvo mnogo dišav, kakor: česnek, luk, dimus, majoran, celi poper, malo paprike, lorbek, limonine lupine. Pečeno ribo položimo varno na topel oval, vlijemo nanjo precejeno omako, kateri primenimo tudi sedaj nekaj kislega vrhnja. K taki ribi se nudi salata, ali tudi parjen grah ali pražen riž.

5. Pri ocvrti ribi ravnaj, kakor pri ocvrtih piščanceh.

6. Ribji zrezek ti svetujem, če nimaš drugega na razpolago, kakor bele ribe, katerih množica iglice dela uživanje neprijetno. Tako belo ribo skuhaj na pol v soljeni vodi, ali jo prepeči v masti; potem prav lahko izluščiš iz nje vse koščice in iglice. Tako očiščeno ribje meso sesekaj na drobno in naredi iz njega haše — krofelčke — kakor sem jih popisala že pri pogo-

voru o pripravljanju piščancev. Kot dodatek priporočam salato. Lahko pa nudiš te zrezke tudi v paprika-omaki (glej piška v papriki) z rižem, pečenimi krompirčki ali makaroni.

7. Za postne dni priporočam tudi polenovko (Stockfisch), kupi jo že omakano v prodajalni! Kuhaj tako polenovko precej dolgo v soljeni vodi, v katero je tudi djati dišave, že prej omenjene; tako zadostno skuhana polenovka se nadeva na krožnik, potrosi s kruhovimi drobtinci ter zabeli z zmocajem; lahko jo pa tudi sprazimo v ponvi; kot dodatek je najboljšo kisló zelje. Polenovko, seve, že prej kuhano, pa nudimo tudi kakor paprikaš, samo, da ne dodenemo kislega vrhnja; če je polenovka v omaki, pa nudi kot dodatek majhne emoke.

Prihodnjič o drugem predmetu.

Stara kuharica.

Pri čebelah. Večkrat sem že vide-la svojega najstarejšega brata, stati zamaknjenega pred čebeljakom. Odločim se enkrat, stopiti k njemu, kaj le tuhta in študira toliko. Ko že dalje časa tiho stojiva, mi reče: Ni res, kako čudovito je ustvaril ljubi Bog to nedolžno živalico, le glej, koliko mrtvih čebel in druge nesnage leži tu od zunaj. Sedaj, ko je minola zima, so zapustile svoje brloge in si osnažile svoja stanovanja; sedaj pa s takim šumom letajo, bržkone si ogledujejo pota, po katerih si bodo po leti nabirale svojo hrano. Spoznala sem tedaj

bratovo tajnost. Svetovala bi vsakemu fantu, naj bi si vse tobakove vinarje skupaj izračunal in postavil majhen čebelnjak; prepričal bi se, koliko časa je sedaj potratil, izostalo bi marsikaj slabega, imel bi mnogo nedolžnega veselja, pa tudi dobička. Moj brat nam je dal zadnjo jesen vsakemu domačih po pol litra medu in razdelil je še nekaj sorodnikom, pa mu je nedolžna stvarica še hranilno knjižico precej pomnožila. A tudi za nas dekleta je ta nedolžna stvarica poučljiva, daje nam lep vzgled. Ko jih je privabila spomlad med svet, so si osnažile najprej svoja stanovanja, lep nauk za nas, ravno sedaj, ko je postni čas, da si tudi mi osnažimo svoja stanovanja, še bolj pa srce za vesele velikonočne praznike. Dalje nam kažejo čebelice pota, po katerih bomo hodile poleti po svojo hrano. — Mnogo bo v poletnem času dekliških shodov, dobro jih je obiskovati, na njih je slišati marsikaj koristnega za dušo in telo, le poskusite, dobile boste veselje do narodnega in krščanskega življenja, povrh pa se še poučite o gospodinjstvem življenju, in še marsikaj lepega se bomo naučile. Doma bodo razna društva prirejala shode in predstave, katere tudi rade obiskujmo v spremstvu svojih starišev, bratov ali sester, se bomo marsikaj naučile in imele pošteno zabavo. — A tudi božja pota, daljša in krajša, nas bodo vabila, dobro jih je obiskovati, kajti od težkega dela se bomo nekoliko odpočile, se razvedrile, marsikaj dobrega in koristnega slišale in videle za dušo in telo. Bodimo sedaj pridne in modre čebelice. — Drage mladenke, naj veljajo te vrstice za pirlhe ali pisanke za velikonočne praznike, in želim vsem dekletom, oziroma družbenicam, vesele velikonočne praznike.

Negovčanka.

Zakaj k dekliški zvezi?¹

I. Tukaj, draga tovarišica, poglej to množico deklet, glej, vse te so že članice Dekliške zveze. Njih število, upam, te bo najbolj prepričalo, da ni

slaba stvar, za katero te želim pridobiti. Le poglej je, saj so same pridne, dobre mladenke tukaj zbrane, ki si želijo izobraziti duha in ublažiti srce.

II. Res jih je precejšnje število, poznam jih veliko tudi osebno, da, nič slabega ne morem povedati o njih, ali vse te me še ne bo pridobilo. Le ozri se nekoliko okrog med ljudmi, poslušaj, kaj govorijo, in vedela boš, da ima vaša Dekliška zveza dovolj nasprotnikov.

I. O, to mi je že tako dovolj znano, pa ti tudi lahko povem, kaj je temu vzrok.

II. No, radovedna sem, če boš res kaj uganila.

I. Glej, prvi, in znabiti najbolj pogosto se nahajajoč nasprotnik naš je nevednost ljudstva in spoznanje namena in delovanja Dekliške zveze. Koliko je ljudi, med njimi starišev pridnih deklet, ki niti ne vedo, kaj je Dekliška zveza. Pa pridejo še taki ljudje, ki jim celo stvar napačno razložijo, ali iz nevednosti, ali pa požrnijo iz hudobnosti. In če hoče pristopiti hčerka k Dekliški zvezi, pa ji strogo zabranijo; o, če pa začne gledati za fanti, pa se še ne zmenijo za to.

II. No, v tem bi ti že pritrdila, ker vem iz izkušnje, da je tako; a veliko je temu krivo tudi branje slabih časnikov, kakor n. pr. „Štajerca“, ki grdi vse, kar je kje lepega, posebno pa se zaganja še v katoliško, mladinsko delovanje. Kako se norčuje iz teh mladinskih zvez, saj potem ni čuda, če toliko ljudi, katerim pride ta list v roke, sodijo tako krivo. Drugi vzrok pa, da se Dekliška zveza toliko sramoti, je ta, da se zahteva od vsake članice čisto, brezmadežno življenje, da prepoveduje zveza vsako grešno znanje.

I. Verjamem, saj se ravno tisti mladeniči in dekleta najbolj posmehujejo našim zvezam in nje članom, kateri so svoje poštenje že davno izgubili in zapravili, in katerim so boljše mar slabe, grešne medsebojne zveze. Seveda jih bodejo potem v oči lepi vzgledi, čednostno življenje zvezinih članic, Očita pa jim gotovo tudi vest, da so sami na krivi poti, odtod potem tu-

¹ Dvogovor, sestavila Tončka Kovačič v Gornji Radgoni.

di to, da si hočejo svojo vest pomiriti s takim zbadanjem in posmehovanjem.

II. Tudi v tem ti ne ugovarjam. A nekaj družega je, kar se mi zdi neumestno. Vaša Zveza se briga preveč za verske stvari. Saj skoraj zdi, kot bi bila kaka verska družba.

I. Motiš se; verska družba sicer naša Zveza ni, a da deluje na tako odločno verski podlagi, ima svoje golove vzroke.

II. In kakšni so ti tvoji gotovi vzroki?

I. Navedem ti v kratkem vsaj nekatere; glej, ali si moreš misliti narodno mladenko, Slovenko, kateri ne bila vera, cerkev, no, recimo pobožnost, najdražji zaklad. Deklica, ki so ji verske stvari deveta skrb, pač ne bo ostala trajno zvesta narodni stvari, ker ni mogoče, da bi bil kdo ostal zvest stvarem, če ni zvest Stvarniku. Potem pa moraš upoštevati še to., da moreš mladenko pridobiti trajno za kake stvar, moraš ji najprej priljubiti verske stvari, vse drugo se potem že najde samcosebni; to me uči izkušnja.

II. Pa pravijo starejši ljudje, ki tudi nekaj razumejo, da se je tudi prej živelo, in je bila mladina celo boljša kot zdaj; takrat mnogi niti brati niso znali, zdaj pa se ustanavljajo kar cela društva v ta namen, da bi ljudje čim več čitali.

I. Res, da v prejšnjih časih niso ljudje toliko brali; no, pa če niso brali toliko dobrega, slabega pa še manj. Ali misliš, da je bil tedaj že na svetu lažnjivi „Štajere“ in še toliko drugih slabih časnikov in knjig. Vsaj med prostim ljudstvom vam tega ni bilo. Ali ne veš, da se bolniku, ki je zavžil strupa, da zdravilo, ki deluje proti strupu. Enako je z dobrim in slabim tiskom. Če zastrujpla hudobni tisk ljudstvo, ali ni torej potrebno, da se z dobrim dela z vsemi močmi nasproti temu uničevalcu poštenja in čednosti?

II. Kakšen namen pa mislite doseči s tem, da prirejate te slavnosti skoraj vsak drugi mesec. Čemu te novotarije, ki jih drugod nimajo?

I. Na to pa ti odgovorim tako-le: Praviš, da drugod tega ni. A vpra-

šam te, ali bi morala naša Dekliška zveza iti za drugimi, ki morda dremljejo, in če tudi delujejo še tako živahno, ali ni bolj potrebno nam tukaj obmeji, da napnemo vse sile, da iztrgamo in otmemo kar največ mladine iz krempeljev nasprotnikov. Zato to naše živahno delo, zato ves trud, in ne zastonj. Uspehi se kažejo jasno; vsaka taka slavnost nam pridobi novih članic.

II. Pa saj ne prihajajo k slavnostim samo dekleta, ampak tudi žene, in vabite še druge goste.

I. Tem bolj. Če pridejo žene, velikokrat matere članic, ali ni to dobro znamenje? S tem kažejo, da se zanimajo za to, za kar se vnemajo njihovih hčerke; mnoge pa se na lastne oči prepričajo, da Dekliška zveza, kateri prej niso bile naklonjene, deluje le za dobro stvar. Da pa prihajajo tudi odlični gostje, pa ti bodi dokaz, da je zveza in nje delovanje na pravi poti.

II. In kakšen namen pa imajo te naše gledališke igre?

I. Namenov je več; prvič je dobra, poštena gledališka predstava močno sredstvo za ljudsko izobrazbo in blaženje srca, kakor gledalcem, tako tudi igralcem. Če hoče doseči igravec uspeh, mora skušati posnemati značaj tistega, katerega predstavlja. Če predstavlja kako čednostno dejanje, se mu nehote priljubi čednost; če pa mora igrati kak nasproten značaj, in če je igravec pošten, ali ne spozna po tem, kako grda je ta ali ona pregreha. Gledalci pa vidijo pri tem dogodku iz življenja ali lepe vzglede, kot da bi se isto v resnici godilo. To vpliva na njihov srca, da se jim priljubi čednost in pristudi pregreha, kar dostikrat več izda, kot še toliko dobrih besed, ki jih ne vidijo. Drugi namen pa je ta, da najdejo naše mladenke pri takih predstavah pošteno zabavo. Saj če si druga mladina išče zabave po gostilnah, čemu bi se tedaj naše dobre deklice ne smele veseliti na pošten, Bogu dopadljiv in sebi koristen način.

II. Je že vse prav; a glej, poznam poštena dekleta, pobožna, pa vendar ne pristopajo k Dekliški zvezi.

I. Na te pa se ne oziraj. Vzrok pri mnogih takih mladenkah je velikokrat nevednost. Ne vejo, čemu je pravzaprav Dekliška zveza, prepričati pa se nočejo. Naših listov, kakor „Naš Dom“, ne berejo, ali pa pregledajo tiste strani, kjer se piše o mladinski organizaciji, le površno. Tako ne morejo razumeti, za kaj se pravzaprav gre. Torej tudi lahko razumeš, čemu niso v naših vrstah. So pa tudi pri naši Zvezi dekleta, katere so bile prej, če že ne nasprotno, vsaj hladne proti Dekliški zvezi, pa iz radovednosti so prišle enkrat, dvakrat, začele brati naše liste, in zdaj jih poglej, same

pravijo, da se imajo Dekliški (zvezi) zahvaliti za izobrazbo, katero so si pridobile.

Zato pa, draga mi, ne daj se ustrašiti od naših nasprotnikov, naj pridejo od katere koli strani, ali v kakršni koli obleki; stopi v naše vrste, deluj z nami za naše najdražje svetinje, verske in narodne!

Zato pa kličem tebi in vsem tovarišicam:

Sestre, v kolo se vstopimo,
Roke, srca k zvezi zdaj,
In pri Slavi prisezimo
Ljubav si na vekomaj!

Društveni glasnik.

Dobrna. Slov. Dekliška zveza na Dobrni je imela dne 5. marca svoj redni občni zbor. Vsled velikih ovir je zveza precej časa počivala. Zavzele pa so se mladenke in rekle: dosti je spanja, hajdimo zopet na delo! Izvolile so si na občem zboru odbor iz mladenk, ki so vedno prav pridno sodelovale, kjer je bilo treba. Zato tudi upamo, da bo zveza prav živahno delovala. Bog daj vsemu delovanju svoj blagoslov!

Trst. Slovenskim dekletom, ki prihajajo trumoma v to veliko mesto za kruhom, posvečuje posebno pažnjo in skrb zveza »Marijin dom«. Zveza »Marijin dom« pripravlja 800 članicam Marijine družbe svetišče, shodnico in zavetišče v slučaju brezposelnosti, boleznih in starosti. Nakupila je v to svrhu zemljišče s hišo za 40.000 kron. Polovica te svote je še na dolgu. A kje je še denar za zidanje svetišča in shodnice? Zveza »Marijin dom« je ustanovila letos v ulici S. Francesco št. 15. I nad. »Zavod sv. Cite«, zavetišče za brezposelna dekleta. V zavodu je že sedaj kakih 60 deklet iz Stajerskega. Mnogo se je v to potrošilo. Toda stvar je bila nujna, ker je naš nekdanji zavod sv. Nikolaja zašel v liberalno strujo. Zveza, ki zasleduje tako svete in plemenite cilje, gotovo zasluži, da jo uvažujete in podpirate. Živimo v dobi, ko se toliko pozornosti obrača na slabotnega otroka, v dobi, ko smo začeli zavzemati se za svoje na tujem živeče rojake, da se nam ne poizgube. Taki otroci so naša mlada neizkušena dekleta, katera je potreba in mnogokrat žalibog tudi lahkomiselnost odtrgala skrbnemu materinemu varstvu ter je pognala v velikomestno življenje, kjer brez nadzorstva in prepuščena sama sebi kaj lahko zgube vero, poštenje in narodnost. Rojaki! Trkamo na Vaša krščanska in rodoljubna srca. Z malim darom in s priporočilno besedo pomagajte nam pri rešilnem delu. Marija Milost-

ljiva naj Vam najmanjši dar stotero povrne Odbor zveze »Marijin dom«.

Št. Jur ob Taboru. Naši vrli fantje in dekleta nam vsak mesec priredijo kaj za pouk in zabavo. Zadnje nedeljo minulega meseca so nas povabili v cerkveno hišo, kjer smo slišali Sattnerjevo Pozimi iz šole, dr. Lukmanovo še ne objavljeno Rasti rožmarin, Laharnarjevo Kadar mlado leto. Pel je naš sloveč pevski zbor z g. organistom na čelu. Orel Fr. Dolinšek je deklamiral Pozdrav, J. Razgon pesemf Slovenski Straži. Predsednik Bralnega društva je govoril o lepoti kmečkega dela. Orel M. Lesjak pa svaril mladino pred glavnimi napakami. Največ smeha sta izzvali igri Dve teti, v kateri je Lizika (Sof. Lukman), preoblečena v dve teti, pregnala svojima tovarišicami Olgi (M. Blatnik) in Anici (L. Rančigaj) iz glave vse hrepenenje po Ameriki in tujini. V drugi burki Prepirljiva sosedka pa sta kmeta Smrečnik (J. Markošek) in Trdina (Fr. Blatnik) spoznala, da je boljša kratka sprava med seboj ko dolga pravda pred advokatom (K. Čulk). Tako smo končali dolgi predpust.

Gomilsko. Devetnajsti svečan 1911 je bil za nas gomilska dekleta nad vse pomemljiv. Ta dan so se izpolnile naše želje, ki smo jih gojile že precej dolgo. Ustanovile smo namreč »Dekliško zvezo.« Shoda, ki se je vršil v društveni sobi, udeležilo se je lepo številno zavednih mladenk od blizu in daleč. Naj več poguma pa so nam dali č. g. dr. Hohnjec iz Maribora. Že v pridigi pri dopoldanski službi božji so nam jasno orisali ovire verskega življenja med mladino. Še bolj poučljiv pa je bil njihov govor popoldne v društveni sobi pri ustanovnem shodu. Tukaj so razpravljali o velikem pomenu izobraževanja pri ženskem spolu ter nam začrtali smer dekliške organizacije. Oglasile so se pa tudi domače gospodice. Pred vsem nam je omeniti

Katico Zaveršnik, katera je na kratko pozdravila vse navzoče, zlasti pa č. g. dr. Hohnjeca. Nadalje Apolonijo Boldin, ki je predsedovala shodu in Antonijo Rančigaj, ki je deklamirala pesem »O čuvaj cvet mladostnih let«. Oglasile so se tudi govornice iz sosednih župnij, kakor gdč. Kač iz Petrovč, Terezija Šketa iz Braslovč in Marija Kolar iz Polzele. Našega ustanovnega shoda pa se je spomnila tudi predsednica savinjskega okrožja (Z. S. D.) Marija Dreo iz Petrovč. Poslala nam je namreč pismen pozdrav iz Ljubljane, za kar se ji tem potom iskreno zahvaljujemo. Naš shod sta nadal

počastila s svojo navzočnostjo oba čč. gg. iz Braslovč. Domači pevci so pod vodstvom g. organista zapeli par mičnih pesmi, na kar se je zaključil shod. K zvezi pa je pristopilo takoj 47 mladenk, ki so si izvolile sledeči odbor: Boldin Apolonija, predsednica, Marija Rančigaj, podpred., Marija Virant, blagajničarka, Katarina Zaveršnik tajnica; odbornice: Antonija Rančigaj, Alojzija Čater, Ivanka Turk in Antonija Kunst. Upamo, da bude ta naša zveza vrlo napredovala v svoji organizaciji, tako, da nam bo mogoče kmalu kaj novega poročati o svojem napredku.

4 2 1 6 7 3 5
igralci „Gosp. braln. društva v Kozjem“ 12. svečana 1911.

Iz Kozjega. Ne mislite, gospod urednik, da pri nas spimo, ker nobenega glasa ne dobite od nas v list »Naš Dom«, kakor od drugod. Pa ni tako. Tudi pri nas se mladina giblje, kar bodete razvideli iz naslednjih podatkov. Evo jih. »Gospodarsko bralno društvo« je uprizorilo dne 12. svečana ob 8 uri zvečer v gostilni gospoda Franca Gučeka društveni večer z eno dejansko veseloigro »Pod do srca«. Naši mladi igralci (kakor jih tukaj predstavlja slika) so ta večer junaško nastopili, na lepo prirejenem gledališkem odru in pokazali, kaj da vse znajo in premorejo. Obisk je bil zelo dober, še iz sosednih krajev so prišli gledalci k tej prireditvi. Vsa čast igralcem, ki so igrali prav izvrstno. Osebe: Flovski, major v pokoju (g.

Vončina Milan št. 1), Stojan. akademik (gosp. Ličer Ivan št. 2.), Vrničeva, bogata udova (mladenka Tončika Prešiček št. 3), Lujiza, njena hči (mlad. Micika Maček št. 4), Strnad, kapitan v pokoju, Stojanov stric (g. Pintarič Dragotin št. 5), Jurče Skok, njegov sluga (gosp. Franc Guček ml. št. 6), Korporal ali ječar (g. Vouk Karol mladenič št. 7). Vsi ti so rešili svoje vloge prav izvrstno tako, da bi bilo skoraj vse pričujoče občinstvo od smeha in navdušenja popokalo. Posebna čast pa vodji igre, gospodu Francetu Gučeku ml., št. 6.), kateri je sluga Jurčeta tako imenitno predstavljal. Zatem je bila šaljiva pošta in prosta zabava.

Dne 26. svečana (na pustno nedeljo) nam je zopet »Gospodarsko bralno društvo« napra-

vilo nekaj prav veselih in smešnih uric. Kakor je že znano iz raznih časopisov, sta se ta večer igrali dve zanimivi igri: Poštna skrivnost ali začarano pismo in Dobro došli! Kdaj pojedete domu? tudi v gostilni g. Franca Gučeka. Kmalu po 6. uri so jeli gostje prihajati iz raznih krajev v gledališko sobo, na kar jih je očaral večinoma novi, oziroma prenovljeni gledališki oder, ki stane res precej kronic. Zavesa se dvigne, vse oči gledalcev so bile obrnjene na oder in na napis »Poštni urad«. Naenkrat jih očara in do smeha pripravi nastop »Matica«, ki je igral prvo vlogo, gospod Jožef Podlinšek s svojim kretanjem in v prav smešni opravi, s pripovedovanjem o Urškinem pismu in klobasah. Drugo in šesto vlogo za I. pismonoša in pisarja je igral gosp. Ivan Agrež. Tretjo vlogo za II. pismonošeta mladenič Vinko Maček. Četrto vlogo »Brivca« gospod Matija Recelj. Peto vlogo uradnika pa gospod Tomaž Petek, in sedmo vlogo »Polica« pa gospod Dobnik. Vsi igralci so prav dobro izvršili svoje vloge tako, da so jih gledalci kar občudovali in pozdravljali s ploskanjem. Nato je bil kratek odmor na drugo igro: Dobro došli! Kdaj pojedete domu? Med odmorom je igral gramofon. Naenkrat se zavesa dvigne in v slikani sobi nastopi Češarek, zopet gosp. Jožef Podlinšek, ki je imel prvo vlogo. Drugo vlogo »Majda« je igrala Fanica Planinc, ki je prav na zviti način rešila svojo vlogo in odpravila strica »Koščaka«. Tretjo vlogo Koščaka je igral zopet mladenič Vinko Maček, ki je prav pridno jedel krompir s kislom omako itd. Četrto vlogo »Spela« pa je igrala mladenka Antonija Prešiček tako izvrstno in smešno, da ni bilo smeha in občudovanja konca ne kraja. Obe predstavi sta se izvršili prav dobro. Za vso požrtvovalnost pa se izreka posebna zahvala gospodu Jožefu Podlinšku, kod voditelju teh iger; in vsem igralcem in igralkam, da se niso ustrašili truda in požrtvovalnosti pri učenju ne sicer lahkih vlog. Tako je bilo na pustno nedeljo večer vse veselo in židane volje. Želja vsega občinstva je, da se ti dve igri po Veliki noči ponovita, in gotovo nam bodo igralci to uslogo radi storili. Posebna zahvala pa se še izreka vsem sosednim pilštanskim in podsredčkim gostom, ki se niso ustrašili burje, ki je isti čas hudo razsajala in divjala. Želja je, naj bi bilo takovih večerov v Kozjem še več, da bi si »Bralno društvo« nakupilo potrebne reči, ker čisti dobiček je vsakokrat namenjen za nakupovanje knjig in časnikov. Vse to je neobhodno potrebno za izobrazbo naše ljube mladine. Torej na srečno in veselo svidenje zopet na velikonočni pondeljek ali belo nedeljo. Društveni pozdrav pošiljamo vsem čitateljem »Našega Domas«.

Bog in mladina!!!

Sv. Peter na Medvedovem selu. Naša dekliska zveza je v pretečenem letu živahno delovala za probujo in izobrazbo naših mladenk. Štela je 65 članic ter priredila 9 poučnih shodov in 4 seje voditeljstva.

I. pouč. shod 23. pros. 1910. Vehovar A. bere o varčnosti vrle gospodinje. G. duh. vo-

ditelj pa dodajo še razne opombe glede ustanovnega shoda Z. S. D. ter izrazijo željo, naj bi se ga udeležile vse mladenke župnije.

II. pouč. shod 20. sveč. Po prisrčnem pozdravu voditeljice, nastopi z govorom šmarška mladenka M. Novak ter govori o varčvosti, ki bi jo pač morala razumeti vsaka mladenka. Varčna naj bo s časom, varčna z obleko, varčna s premoženjem. Drogenik Mar. govori o gospodinjstvu. Navaja, kako potrebno je, da bi se mladenke vadile v snažnosti, redoljublju in varčnosti. Proč torej z ono lahkomišljenostjo, ki se briga le za lepe obleke, neumne plese in slaba nepoštena pota. G. duh. voditelj govori o narodnostnem boju, zlasti ob mejah in narodni obrambi. Ob enem priporoča kolek »Obmejnim bratom v pomoč«. Končno zaori pesem »Lepa naša domovina«, ki jo zapojejo vse udeleženske.

Na III. pouč. shodu, dne 28. sušca g. duh. voditelj predavajo o skrbi za zdravje. Povdarjajo, da je najbolje sredstvo za ohranitev trdnega zdravja pošteno in trezno življenje. Drogenik M. prednaša S. Gregorčičevo »Velikonočno«. G. duh. voditelj pesem razložijo in pojasnijo, kako se v njej lepo zrcali zgodovina slov. ljudstva. Kostanjšek Ema deklamuje »Jeftejeva prisega«.

IV. pouč. shod 15. maja. Vehovar A. majniku primerno, v obširnem govoru razpravlja o razvoju češčenja Marijinega med Slovenci. Verk Amalija opisuje strahovitega grobokopa našega naroda, nesrečno pijančevanje ter njega žalostne posledice. Našteva, koliko grehov, koliko nesreč, koliko bridkih solz povzroča nezmerno pitje. Drogenik M. umestno povdarja: Boj zoper pijančevanje je velikega pomena. Varujmo se torej nezmernega pitja in delajmo z vso silo, da se ta kuga odpravi. Priporoča ob enem treznostni odsek, ki bo za nas nekaj praktičnega, nekaj vidnega, on bo tudi sad našega delovanja. Andrič Jera slika žalostno razmerje naših mladenk, ki vernega, poštenega srca odidejo v tujino, katera pa nima z njimi usmiljenja ter jih pokvari. Starši pa se malo ali celo nič ne brigajo, kako žive njih hčere na tujem. Zadovoljni so, da jim pridno pošiljajo denar, kakšno pa je njih življenje, to jim je deveta skrb. Tako se leto za letom požgubi na stotine naših mladenk. Ko še g. duh. vod. razložijo pomen raznih tujk in manj znanih izrazov, vzeti iz vprašalne škatlje, se shod zaključí.

V. poučni shod 3. jul. G. duh. voditelj utemeljujejo pomen in potrebo ženske podružnice »Slov. Straže«. Razložijo nam, kakšen namen ima in kako potrebno je, da tudi me dekleta, kolikor mogoče žrtvujemo v obrambo slov. življa ob mejah.

VI. pouč. shod 28. nov. Verk Amalija poroča z gospodinskega tečaja na Teharjih o perutninarstvu. G. duh. vod. vspodbujajo zborovalke k obrambnemu delu v prid slov. mej ter jih pozivajo na agitacijo za kat. narodno časopisje.

VII. pouč. shod 8. dec. Verk Amalija nadaljuje o gospodinjstvu za gospodinskega tečaja in sicer kaže, kako plemenito polje de-

dekliske kreposti je postrežba bolnikov. Tu je treba precej znanja, še več sočutja, največ pa krščanske ljubezni do bližnjega zavoljo Boga. Ljubezen je najboljša hladilo in zdravilo za ubogega bolnika. Vsaka vrla slov. mladenka naj bi bila v svojem krogu — usmiljena sestra. Drogenik M. govori o medsebojni ljubezni med članicami dekl. zveze in kliče: Skupaj moramo držati, edine moramo biti, ljubiti se moramo med seboj in skrbeti za skupno dobro ime, kajti le tam je prijetno bivati, kjer vlada en duh in ena misel. Kočno še doda nekoliko besed o obleki.

VIII. pouč. shod 1. pros. 1911. G. duh. vod. opisujejo delovanje junaške Tirolke, Katarine Lanc za obrambo najsv. zakramenta v Spingesu. Navdušujejo mladenke k posnemanju te pobožne device v ljubezni do Boga in domovine ter jih pozivajo na versko-narodno delo. Drogenik M. očrta namen našega delovanja, namreč ohraniti našemu ljudstvu versko prepričanje in braniti pravice slov. naroda. Povdarja, da v izobraževalnem delu počiva bodoča naša in narodova sreča.

Občni zbor naše dekliske zveze se je vršil v nedeljo 5. svečana. Bilo je izvoljeno za 1911 sledeče voditeljstvo: Drogenik Mar., voditeljica, Fišer Mar., namestnica, Vehovar Ana, tajnica, Strašek Ter., blagajničarka, Jančič Mar., Mahajnc Jera in Mestinshek Jozefa, odbornice. Udnine smo l. 1910 zložile 39 K 40 vin.; 55 naših članic je prečitalo 662 knjig. Naša zveza je storila vse priprave za ustanovni zbor »zveze slov. deklet«, ki se je vršil pr. nas. Udeležila se je tega zbora polnoštevilno, kakor tudi dekliskega shoda v Kostivnici. Na obeh so nastopile 4 naše članice z govori in deklamacijami, 2 govornici je zveza poslala tudi na dekliski shod v St. Jurij ob juž. žel., 2 pa na ustanovni shod dekliske zveze v Kostivnici, nadalje po 2 v Šmarje in k sv. Emi, po eno k Sv. Križu ter v Žibiko k tamnošnjim dekliskim vrezam. Članice so predstavljale igri »Sv. Cita« in »Dve materi«. Najlepši sad našega lanskega delovanja pa je naša ženska podružnica »Slov. Straže«, ki prav dobro uspeva.

Po tem poročilu so duh. voditelj prebrali in razložili nekaj odstankov iz »Knjige o lepem vedenju«, Mar. Drogenik pa je deklamoval pesem »Ne hodi mi hčerka na ples«.

V svoji seji dne 6. febr. je voditeljstvo z velikim veseljem izvolilo sosedanjo zaslužno našo voditeljico Amalijo Verk za častno članico naše dekliske zveze. Na poročni dan 13. febr. pa se ji je med primernim nagovorom voditeljice Mar. Drogenik izročila krasna diploma častnega članstva. Vrle vzgledne in nad vse požrtvovalne tovarišice ne bomo nikdar pozabile. Bog jo obilno blagoslavlja v novem stanu!

Sv. Lovrenc na Drav. polju. Čas vstajenja, oživljenja je napočil v naravi. Tudi naše bralno društvo se je zganilo in priredilo na Jozefovo poučni shod, ki ga je obiskalo krog 200 mladeničev in mladenk, mož in žen. Predsednik primerja delovanje društva s pomla-

danskim delovanjem: ono hoče širiti svetlobo, bistriti um, vnemati srca za vzvišene idejale, sejati seme koristnih nauk, ki bodo v poznejšem življenju rodili obilen in dober sad. Mladenič Jan. Planinšek navdušuje tovariše k delovanju za lastno in narodovo srečo. Drugi govornik opisuje potrebo in dolžnost socialnega delovanja, t. j. za skupni blagor, ker je to potrebno za lastno srečo, ker zahteva to ljubezen do domovine in krščanska ljubezen. Pišek Terezija je v svojem govoru na resnični dogodbi pokazala, kako se z varčevanjem tudi po malem veliko doseže. K sklepu je Mlakar M. častitala v imenu bralnega društva č. g. župniku, požrtvovalnemu buditelju in voditelju naše župnije, zlasti tudi na polju socialnega delovanja; pevski zbor je zapel temu primerni pesmici. Govorniki in govornice so dobro izvršili svojo nalogo in želimo si kmalu zopet kaj enakega.

Frankolovo. Ko prebiram v »Našem Domu« dopis za dopisom od raznih strani o vrlo napredujoči mladini, se mi res čudno zdi, da iz Frankolovega ne najdem nobenega. Čakal sem, da se kdo oglasi, a zaman. Da tudi tukaj delujemo, o tem naj pričajo na naslednje vrstice: Mohorjanov je letos 121, res lepo število za tako malo župnijo. Naše kmet. kat. izobr. društvo šteje sedaj že okoli 110 udov. Naš gospod župnik nam vsak mesec po dvakrat kaj podučnega predavajo v občinski pisarni. Bog jim povni njihov trud! Enkrat imajo moški sestanek, drugokrat ženske. Bilo bi želeli, ko bi si kak govor sestavil kak fant ali dekle, malo več navdušenja bi bilo treba, pa bi šlo. Pri vsakem sestanku zapoje naš pevski zbor kako pesem pod vodstvom pevovalca Ivana Brožnika. Lansko leto so govorili nekateri fantje in dekleta, tudi letos jih je že nekaj, pa še vse premalo; kako je lepo, če govori kak postaven fant, še bolj pa, če kaka devojka katero pove, kakor je nekdo pri neki priliki dejal. Saj je dovolj gradiva v »Našem domu«. Potem bi imel naš predsednik tudi več veselja, ko bi videl, da ni zastoj njegovo delo. To pričakuje in želi Mladenič iz Frankolovega.

Sv. Ana v Slov. gor. Letno poročilo poučnih shodov dekliske zveze bral. društva. Kaj ne, mislili ste že, da je naša dekl. zveza zaspala narodno spanje, ker tako dolgo ni bilo nič slišati od nje? Pa ste se zmotili. Naša zveza je s pomočjo svojega duhovnega voditelja redno prirejala poučne shode, katerih so se dekleta pridno udeleževala. Zveza je imela v preteklem letu 10 poučnih shodov. Dva sta izostala radi pripravljanja na igro sv. »Elizabetha«, katero je dekl. zveza uprizorila na Štefanovo leta 1909; 20. novembra 1910 pa igro »Na Marijinem srcu.« Na teh shodih se je prednašalo 16 deklamacij, 23 je bilo govorov različne vsebine. Mladdenke se zelo zanimajo za shode; nekatere se redoma oglašajo k besedi. Vič. g. duhovni voditelj so nam vsako točko še posebej razložili ter nas v svojih govorih spodbujali k vstrajnosti in neustrašeni delavnosti za Boga in domovino. Na

občnem zboru dne 27. novembra 1910 je bil izvoljen sledeči odbor: voditeljica Franca Rokavec, njena namestnica Kocbek Franca, tajnica Poš Marija, blagajničarka Rokavec Marija. Zveza je ob koncu leta štela 48 članic. Nekateri so nas med letom zapustile, odšle so v službo; ali se omožile, med njimi tudi voditeljica Micika Bernhard in tajnica Jerica Zemljic, s katerima je naša zveza veliko izgubila. Članici Rokavec Marija in Tirš Genovefa sta se udeležili pouka in sicer, prva na Gospodinjski šoli v Teharjih, druga pa na deželno kmetski šoli pri Sv. Jurju ob južni železnici, ki nam sedaj o vsem marljivo poročata. Vidite zdaj, drage sestre, da naša zveza ne spi. Ona deluje počasi, pa vstrajno. Česar se enkrat oprime, tudi drži. Bog in domovina!

Sveti Vid pri Grobelnem Še le dne 8. decembra 1910 se je nam, šentvidskim dekletom izpolnila najiskrenejša želja. Ustanovile smo si namreč odsek »Dekliško zvezo« s pomočjo našega veleč. g. Franca Rampreta, in g. Franca Sinkota in g. duh. svetovalca. V odbor smo si izvolile sledeče mladenke: Ana Senker predsednica, Ana Arzenšek namestnica, Terezija Zidar tajnica, Ana Novak blagajničarka, Marija Žogan knjižničarka. Pri ustanovitvi nas je predsednica v lepih besedah nagovorila in nas spodbujala k srčnosti, naj ostanemo zveste in prave Slovenke. Naši sanjači nas hočejo po časopisih obešati, a mi se nič ne ustrašimo, to se nam tako zdi, ko da gre petelin gnoja razkapat, in zapoje kikiriki; oni pravijo, da so naprednjaki, mi pa pravimo, da so nazajnapenjaki, ko sveto vero in pa dušne pastirje zaničujejo in zasramujejo. Mlada dekleta se ne dajo zapeljati mamljivim in lažnjivim liberalcem.

Mladenka iz Šentvida.

Zreče. Ne morem zamolčati veselja, ki smo ga dekleta imele na pustno nedeljo. O, pa ne mislim veselja, kakršnega je tisto nedeljo veliko ljudi življalo po plesiščih. Privoščile smo si kratkočasje v verskem in narodnem oziru. 1. Dne 25. septembra 1910 se je na Brinjevi gori vršil krasno uspeli dekliški shod za dekanijo Konjice. Istega dne se je tam za

naš kraj ustanovila podružnica društva »Slovenska Straža«. Imenovana podružnica je letos na »pustno« nedeljo priredila občni zbor, in tudi sedaj smo sodelovale dekleta. Zborovanje je otvoril in vodil g. Janko Kovač. Ana Komperšek je govorila pozdravni govor. Sledilo je poročilo tajniško in blagajniško. Potem je Frančiška Klančnik opisovala lepoto slovenske zemlje. Micika Karba je predavala o društvu »Slovenska Straža« ter priporočala, naj bi po trgovinah kupovalci zahtevali povsod samo tiste predmete, od katerih ima »Slovenska Straža« dobiček. O namenu in pomenu društva sta obširno razpravljala gg. Haller iz Maribora in pa tajnik Škofič. Za tekoče leto je Julika Golčar naša zastopnica v odboru podružnice društva »Slovenska Straža«. 2. Veselje, kakršno si z mirno vestjo sme privoščiti vsako nedolžno srce, je povzročil istega dne se vršeci shod »Družbe Marijine«, oddelek dekliški. Črešnar Trezika je v šeljivi obliki opisovala alkohol. Hren Trezika je predočevala korist zmernosti in zatajevanja. Lamut Barbika je na podlagi življenja Device Orleanske vzpodbujala k ljubezni do domovine. Golčar Julika je opisala tri ljubeznevne kraje: domačo hišo, cerkev, nebesa. Nemčič Anica je klicala v spomin s krvavimi črkami popisano zgodovino prekucije na Francoskem. Tam so konec osemnajstega stoletja delali za enakost in bratstvo in prostost. To geslo je ljudi podivjalo. Takšno podivjanost pripravljajo »svobodomisleci« našega časa. Za enakost in bratstvo in prostost skrbi pa le tisti človek, oziroma kristjan, kateri zna brzdati svoje strasti. Kotnik Micika priporoča razveseljevanje, nedolžno veselje, a to najdeš v dobrih in poštenih družbah. Klančnik Franica opozarja na nevarne sovražnike deklišstva: ženska lahkomišljenost, nečimernost v obleki, slabe tovaršije, nevarne službe. V izredno dobro voljo pa sta nas s svojo besedljivostjo spravili Hanika Založnik in Micika Karba. Sklepoma so nam gospod kaplan dali primerne nauke za pot mladostnega življenja. 3. Daj ljubi Bog, da se naše navdušenje nikdar ne ohladi, ampak ostane goreče, kakorje sedaj.

Družbenica.

Poštni predalček.

Nekdo vpraša:

1. Ali se nahaja kak slovenski humoristični (morebiti ilustriran) list in kakšen je njegov naslov? in kolika cena? Odgovor: Sedaj ga ni. 2. Ali še izhaja »Brencelj«? — Je že zdavna prenehal (l. 1885). 3. Ali se dobi v slovenskem prevodu Gogoljev roman »Mrtve duše« in Dostojevskega roman »Zločin in kazna«, in kje in kolika je cena? Gogoljeve »Mrtve duše« je

izdala Matica Slovenska v II. zv. »Zabavne knjižnice« l. 1887. Ali se še knjiga dobi in koliko stane, ni znano, ker v Matičnem Letopisu v seznamku knjižne zaloge ni zaznamovana. — Drugi roman ni izšel v posebni izdaji, kloster je posneti iz Glaserjeve Zgodovine slov. slovstva in Simoničeve Bibliografije. Mogoče je izšel v podlistku kakšnega časopisa.

